

تکالیف مالیاتی اشخاص حقوقی

با تأکید بر شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور

چه شرکت‌هایی به عنوان دانش‌بنیان شناخته می‌شوند؟

براساس ماده ۱- قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات (مصوب ۱۳۸۹،۰۸،۰۵)

شرکتها و مؤسسات دانش بنیان شرکت یا مؤسسه خصوصی یا تعاونی است که به منظور

- هم افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری)

- تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری های برتر و با ارزش افزوده فراوان

به ویژه در تولید نرم افزارهای مربوط تشکیل می شود.

شرکت هایی که دارای محصول دانش بنیان باشند

انواع شرکتهای دانش بنیان

بر اساس ماده ۲ آیین نامه ارزیابی شرکتهای دانش بنیان مصوب سال ۱۴۰۲ و با توجه به حجم فعالیت، عمر شرکت و ماهیتی که این کسب و کارها دارند، دانش بنیان دانش بنیان به ۳ گروه تقسیم بندی می شوند.

انواع شرکتهای دانش بنیان به لحاظ مکان استقرار

- شرکتهای دانش بنیان مستقر در مراکز رشد و پارک های علم و فناوری
- شرکتهای دانش بنیان خارج از مراکز رشد و پارک های علم و فناوری

تکالیف مالی و حسابداری شرکت های دانش بنیان بر اساس ماده ۲ آیین نامه ارزیابی شرکت های دانش بنیان مصوب سال ۱۴۰۲

پیوست (۴): تعهدنامه دارا بودن نظامنامه مالی

شرکتهای متقاضی موظف به داشتن گردش مالی شفاف هستند (نظیر دارا بودن دفاتر قانونی معتبر، اسناد مالی درآمد و هزینه معتبر، گردش وجوه نقد صرفاً از طریق حسابهای بانکی رسمی شرکت متقاضی، ثبت به موقع و صحیح اسناد مالی، و رعایت استانداردهای حسابداری) و لازم است نسبت به ثبت فعالیت های مالی، عملیاتی و جاری خود اقدام نمایند. موارد مدنظر در نظامنامه مالی شرکت متقاضی به شرح زیر است:

- کلیات اصول مالی (کلیه وقایع عملیات مالی شرکت متقاضی و نحوه تنظیم، ثبت و نگهداری دفاتر، حساب ها و گزارش های مالی بر اساس اصول و موازین پذیرفته شده حسابداری باشد)
- درآمد و هزینه (درآمدهای تحقق یافته به حساب یا حساب های بانکی شرکت متقاضی واریز می شود و برداشت از این حساب با تعیین محل مصرف با امضای مجاز مذکور در اساسنامه خواهد بود)
- قیمت تمام شده (به منظور دستیابی به هزینه محصولات و خدمات تولید و ارائه شده توسط شرکت متقاضی، هزینه مواد مستقیم مصرفی، دستمزد مستقیم و سربار ساخت، محاسبه و در حساب ها ثبت می شود)

نظام مالیات در ایران

مالیات مستقیم

مالیات بر درآمد

مالیات بر دارایی

مشاغل

ارث

حقوق

مستغلات

حق تمیر

شرکت ها

کشاورزی
(معاف)

مالیات غیر مستقیم

مالیات بر واردات

مالیات بر مصرف
و فروش

حقوق گمرکی

نوشابه

سود بازرگانی

سیگار

حق ثبت سفارش

حق اشتراک تلفن های
خودکار

درصدی از ارزش
خودروهای خارجی

فرآورده های نفتی

درصدی از ارزش
خودروهای داخلی و
انتقالات

سایر

سایر

قوانین، آیین نامه ها و دستورالعمل های مهم مرتبط با مالیات شرکت های دانش بنیان

قانون دانش بنیان: قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹.

قانون جهش تولید: قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱.

دستورالعمل معافیت مالیاتی: دستورالعمل اجرایی موضوع ماده (۲۲) آیین نامه اجرایی قانون دانش بنیان موضوع مصوبه وزارت امور اقتصاد و دارایی و وزارت علوم تحقیقات و فناوری به شماره ۲۴/۱۷۳۳۹۵ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۲۰.

آیین نامه اعتبار مالیاتی: آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید موضوع تصویب نامه شماره ۱۱۷۲۰۵/ت ۶۰۰۲۳ هـ هیئت وزیران مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۰۴.

دستورالعمل اعتبار مالیاتی: دستورالعمل اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید موضوع مصوبه شماره ۱۱/۹۶۱۴۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان.

شیوه نامه تخصیص حمایت های مالیاتی شرکت های دانش بنیان

قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات (مصوب ۱۳۸۹، ۰۸، ۰۵)

ماده ۳ - حمایتها و تسهیلات قابل اعطاء به شرکتها و مؤسسات دانش بنیان موضوع این قانون عبارتند از:

الف - معافیت از پرداخت مالیات، عوارض، حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارض صادراتی به مدت پانزده سال.

$$\text{معافیت از پرداخت مالیات} = \text{نرخ صفر مالیاتی}$$

نرخ صفر مالیاتی بیشتر یک سیاست است تا یک قانون! نرخ صفر مالیاتی به این معناست که برای یک **دوره زمانی خاص (معمولاً چند ساله)** و در شرایطی ویژه، **نرخ مالیات** برای یک فعالیت اقتصادی یا نوع خاصی از درآمد، به صفر درصد می رسد.

به طور کلی درآمد اشخاص حقیقی و حقوقی دارای **یک نرخ مالیاتی** است. به عنوان مثال برای اشخاص حقوقی و شرکتها طبق ماده ۱۰۵ قانون مالیاتهای مستقیم نرخ مالیاتی ۲۵ درصد میباشد. یعنی درآمد مشمول مالیات آنها در ۲۵ درصد ضرب میشود و مبلغ به دست آمده مبلغ مالیات آنها در نظر گرفته میشود. ولی یک سری شرکتها که در ماده ۱۳۲ قانون مالیاتهای مستقیم به آنها اشاره شده، نرخ مالیاتی صفر دارند، یعنی درآمد مشمول مالیات آنها ضرب در صفر میشود.

تبصره ۱، ماده ۱۴۶ مکرر قانون مالیات های مستقیم

ارائه اظهارنامه مالیاتی، دفاتر و یا اسناد و مدارک موضوع ماده ۹۵ این قانون در موعد مقرر به ترتیبی که سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می نماید شرط برخورداری از نرخ صفر و هر گونه معافیت یا مشوق مالیاتی مندرج در این قانون و سایر قوانین می باشد و در صورت عدم ارائه اظهارنامه، دفاتر و یا اسناد و مدارک مذکور، مودی مطابق احکام و ضوابط این قانون مشمول مالیات، جریمه و مجازات مقرر در این قانون می شود.

نکته:

معافیت کامل از مالیات بر درآمدهای دانش بنیان، به عبارتی تنها شامل درآمدهایی می شود که از محل فروش کالاها و خدمات تایید شده دانش بنیان به دست آمده اند، نه کل درآمد شرکت. بنابراین، وجود محصولات در لیست رسمی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و داشتن مجوز دانش بنیانی معتبر، از جمله الزامات اولیه برای بهره مندی از این مزیت قانونی است.

نکته:

درآمد مشمول مالیات ابرازی این نوع مودیان با نرخ صفر محاسبه میشود اما اگر دارایی درآمد کتمان شده ای از مودی پیدا کند یا به هر دلیل درآمد مشمول مالیات را بیشتر از درآمد ابرازی تعیین کند، در آمد اضافه تعیین شده مشمول نرخ صفر مالیاتی نشده و باید طبق نرخ های مقرر قانونی محاسبه شود.

نکته:

تأیید محصول به عنوان محصول مشمول معافیت مالیاتی برای ۲ سال مالی اعتبار خواهد داشت و پس از این دوره، ارزیابی و انطباق با فهرست به روز محصولات مشمول معافیت مالیاتی مجدداً انجام خواهد شد.

نکته:

ثبت نام‌های تجاری جدید در هر سال مالی ذیل محصول مشمول معافیت مالیاتی تأیید شده در سامانه یکپارچه دانش‌بنیان الزامی بوده و نام تجاری پس از ارزیابی به سازمان امور مالیاتی اعلام خواهد شد.

نکته:

این معافیت صرفاً برای مالیات عملکرد شرکت‌های دانش‌بنیان است

و ارتباطی با

➤ مالیات حقوق

➤ تکلیف ماده ۱۶۹

➤ سامانه مودیان

➤ مالیات تکلیفی

مالیات ارزش افزوده ندارد. بنابراین ۱۵ سالی که در اینجا ذکر شده صرفاً مربوط به مالیات عملکرد است.

حمایت های مالیاتی شرکت های دانش بنیان

شرکت های نوپا:

برای شرکت هایی که بر حسب شرایط مندرج در آیین نامه در دسته نوپا تأیید می شوند، درآمد شرکت ناشی از فروش محصولات دانش بنیان (اعم از محصولات موضوع بندهای الف و ب ماده ۱) تا سقف حد نصاب درآمد این نوع شرکت ها در آیین نامه، از مالیات موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات های مستقیم معاف است.

تبصره- شرکتهای موضوع تبصره (۴) ماده (۳) آیین نامه که به نمونه اولیه محصول دست نیافته اند و شرکت هایی که مطابق ماده (۹) آیین نامه ارزیابی مصوب کارگروه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۱ قبلاً به صورت مستعد دانش بنیان تأیید شده اند، مشمول معافیت مالیاتی نیستند.

شرکت های نوآور و فناور:

الف- برای شرکت هایی که بر حسب شرایط مندرج در آیین نامه در دسته فن اور و نوآور تأیید می شوند، صرفاً درآمد مشمول مالیات شرکت ناشی از فروش محصولات مشمول معافیت مالیاتی مورد تأیید (محصولات موضوع بند الف ماده ۱)، از مالیات موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات های مستقیم معاف است

تبصره مطابق مصوبه ۱۴۰۱/ش ۲۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان معافیت از مالیات متعلق به درآمد مشمول مالیات شرکت های دانش بنیان ناشی از قراردادهای فعالیت های تحقیق و توسعه، تجاری سازی و تولید محصولات و خدمات دانش بنیان (موضوع ماده ۳ قانون دانش بنیان) تا مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال (صد میلیارد ریال) برای هریک از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان (فارغ از نوع شرکت) بر اساس مصادیق اعلامی توسط کارگروه، قابل اعطای می باشد. برای شرکت های دانش بنیان که متقاضی معافیت بیش از نصاب مذکور باشند، برخورداری از معافیت تا میزان هزینه های تحقیق و توسعه مازاد بر مبلغ یاد شده، که به تایید معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش بنیان رییس جمهور رسیده است و حداکثر تا میزان مالیات متعلق به درآمد حاصل از فروش محصولات دانش بنیان مشمول معافیت مالیاتی با رعایت سایر قوانین و مقررات مالیاتی امکانپذیر می باشد.

فرآیند برخورداری از حمایت مالیاتی برای معافیت های شرکت های دانش بنیان

۱۴۰۴

- ارزیابی و تخصیص معافیت مالیاتی برای شرکت های متقاضی در مراحل زیر انجام می شود:
- ثبت محصول درخواستی و نام های تجاری مرتبط در سامانه یکپارچه دانش بنیان برای دریافت معافیت مالیاتی، حداکثر تا پایان سال مالی توسط شرکت.
- ارزیابی انطباق محصول درخواستی با فهرست محصولات مشمول معافیت مالیاتی توسط کارگزار تخصصی.
- ارزیابی انطباق نام های تجاری اعلام شده (مصادیق دانش بنیان) با محصول مشمول معافیت مالیاتی تأیید شده توسط کارگزار تخصصی.
- بررسی مستندات فروش محصول در صورت لزوم توسط کارگزار تخصصی.
- نهایی سازی محصولات مشمول معافیت مالیاتی توسط دبیرخانه و اعلام به شرکت، حداکثر تا ۶ ماه پس از پایان سال مالی.
- ارسال اسامی شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و فهرست محصولات مشمول معافیت و مصادیق دانش بنیان تأیید شده آن ها توسط کارگروه به سازمان امور مالیاتی.
- راستی آزمایی اسناد فروش مصادیق دانش بنیان و اسناد هزینه کرد تحقیق و توسعه اعلامی به کارگروه، توسط سازمان امور مالیاتی و تخصیص معافیت مالیاتی.

قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات (مصوب ۱۳۸۹،۰۸،۰۵)

▪ ماده ۹ (اصلاحی ۱۳۹۴،۰۲،۰۱) - به منظور ایجاد و توسعه شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تقویت همکاری های بین المللی اجازه داده می شود واحدهای پژوهشی و فناوری و مهندسی مستقر در پارک های علم و فناوری و شهرک های فن اوری در جهت انجام مأموریت های محوله از مزایای قانونی مناطق آزاد در خصوص روابط کار، معافیت های مالیاتی و عوارض ، سرمایه گذاری خارجی و مبادلات مالی بین المللی برخوردار گردند.

معافیت مالیاتی موضوع ماده (۱۳) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی جمهوری اسلامی ایران

■ معافیت مالیات حقوق شرکتهای دانش بنیان

سازمان مالیاتی به منظور حمایت از شرکتهای دانش بنیان مستقر در پارکهای علم و فناوری، امتیاز ویژه‌ای را در نظر گرفته است. بر اساس رأی شماره ۱۰۶۱۸۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۷، حقوق کارکنان واحدهای پژوهش، فناوری و مهندسی مستقر در پارکهای علم و فناوری معاف از مالیات خواهد بود. این معافیت شامل شرکتهای دانش بنیانی که خارج از پارکهای علم و فناوری فعالیت دارند نخواهد شد.

– شرکت باید در پارک علم و فن آوری مستقر باشد

– افراد مشمول باید در واحدهای تحقیق ، توسعه و فناوری فعال باشند

– شرکت باید از سوی معاونت علمی تایید صلاحیت شده باشد

■ معافیت مالیات بر ارزش افزوده شرکت‌های دانش بنیان

در موضوع ماده ۹ قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده (معافیت‌های قانون مالیات بر ارزش افزوده)، اشاره‌ای به شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان نشده است. اما براساس بند ۱۴ ماده ۱۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده، برخی کالاها و خدمات دارای تاییدیه دانش بنیان از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف هستند.

– باید فهرست کالاها و خدمات مشمول معافیت توسط معاونت علمی اعلام شده باشد.

– این معافیت ویژه خریداران محصولات دانش بنیان است.

– شرکت باید در زمان فروش ، محصول را به عنوان دانش بنیان تایید شده عرضه کند.

در صورتی که شرکت‌های دانش بنیان به تولید کالاها یا خدمات معاف از مالیات بر ارزش افزوده، نظیر دارو، مشغول باشند، از الزامات ثبت نام و تکالیف مربوط به مالیات بر ارزش افزوده معاف خواهند بود.

■ معافیت مالیات بر درآمد اتفاقی

در متن قانون، ماده ۱۱۹ تا ۱۲۳ قانون مالیات‌های مستقیم پیرامون درآمد محاسباتی و اتفاقی است و در آن اشاره می‌کند درآمد نقدی یا غیرنقدی که شخص حقیقی یا حقوقی به صورت بلاعوض و یا از طریق معاملات محاسباتی و یا به عنوان جایزه و یا هر عنوان دیگر از این قبیل تحصیل می‌نماید مشمول مالیات اتفاقی به نرخ مقرر در ماده ۱۳۱ این قانون خواهد بود.

براساس بند پ ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش بنیان، کمک‌های بلاعوض دولتی به شرکت‌های دانش بنیان و واحدهای مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری با هدف توسعه فناوری مشمول مالیات اتفاقی نخواهد بود.

معافیت مالیاتی و اعتبار مالیاتی :

معافیت مالیاتی:

سابقه اجرای حمایت مالیاتی از سال ۱۳۸۹ شروع شد و طبق ماده ۳ و ۹ **قانون دانش بنیان** برای شرکت‌ها و موسسات، **دانش بنیان** قانون‌گذاری شد. در این قانون، **بحث فروش** کالاهای نوع ۱ و هایتک اهمیت داشت و ملاک آن، محصول بود و فرایند اجرای آن ساده بود که تا سال ۱۳۹۵، ملاک ارزیابی، همین قانون بود. از سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷، این قانون از لحاظ کیفیت ارتقا پیدا کرد و شرکت‌های نوپا هم شامل آن شدند که کنترل حجم معافیت ملاک قرار گرفت و حداکثر فروش که مبلغ ۱۰ میلیارد بود ملاک قرار داشت.

از سال ۱۳۹۹ تا سال ۱۴۰۱، این قانون، فیلترگذاری شد و برای **شرکت‌های دانش بنیان** بزرگ که در واقع فروش بالای ۵۰ میلیارد دارند و در سال چیزی حدود ۱۰ میلیارد مالیات دارند، به صورت معافیت تحقیق و توسعه درآمد. از آنجایی که فرایند تحقیق و توسعه شرکت‌ها، معمولاً بالای ۱۰ میلیارد است از معافیت فروش کالای جدید بهتر بود و اثربخشی بیشتری هم داشت.

اعتبار مالیاتی:

اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه موضوع بند **ب ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش بنیان** است که بر اساس آن، معادل **هزینه** انجام شده برای **فعالیت‌های تحقیق و توسعه**، به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی اعطاء می‌شود و معادل آن از **مالیات قطعی شده** سال انجام هزینه مذکور یا سال‌های بعد، کسر می‌شود. این گزاره به آن معنا است که اگر شرکت در یک سال، سود کافی نداشته باشد، می‌تواند اعتبار مالیاتی آن سال را برای سال‌های آتی رزرو کند. این قانون از نیمه دوم سال ۱۴۰۱ به صورت محدود و از سال ۱۴۰۲ به طور رسمی اجرا شده است.

همچنین در ماده ۱۳ این قانون به منظور ارتباط دانشگاه با صنعت، موضوع انعقاد تفاهم‌نامه همکاری صنایع و واحدهای تولیدی دارای واحد تحقیق و توسعه با یکی از واحدهای دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهش مرتبط، با اولویت استان محل استقرار آن صنعت یا واحد تولیدی، طرح شده است که قراردادهای تحقیق و توسعه مرتبط با این تفاهم‌نامه‌ها نیز مشمول مزایای طرح شده در بند “ب” ماده ۱۱ این قانون می‌شوند.

شاخص‌های تایید پروژه‌های تحقیق و توسعه:

نظام خروجی مشخص

سطح فناوری محصول نهایی پروژه متوسط رو به بالا

جدید در سطح صنعت مربوطه در کشور

تسلط فنی در پایان پروژه مند دارای برنامه و

سرفصل هزینه کرد مورد قبول تحقیق و توسعه

۱/ زمین و ساختمان (اجاره و اختصاصی سازی فضای تحقیق و توسعه که در زیست بوم های نوآوری و پارک های علم و فناوری قرار دارد)

۲/ ماشین آلات و تجهیزات (به میزان استهلاک سالیانه در پروژه تحقیق و توسعه اعمال می شود)

۳/ نیروی انسانی (فهرست بیمه تامین اجتماعی کلیه پرسنل شرکت با تفکیک جزئیات ردیف حقوق و مزایا و مستندات پرداخت حقوق از حساب شرکت به شاغلین)

۴. مواد و قطعات مصرفی (صرفاً به میزانی که در پروژه استفاده شده است و براساس قرارداد یا فاکتور خرید رسمی ثبت شده در سامانه خرید و فروش فصلی و مستندات پرداخت از حساب شرکت)

۵. تست ها و تأییدیه ها

۶. هزینه کرد تحقیق و توسعه در قراردادهای همکاری فناورانه

۷. هزینه خرید و نگهداری خودرو (در صورتی که برای مهندسی معکوس و اجرای پروژه به کار رود، به میزان استهلاک سالیانه اعمال می شود)

نکته:

صورت های مالی حسابرسی شده

۱/ هزینه خرید زمین و ساختمان و یا احداث آن

۲/ خرید تجهیزات و اقلام اداری مانند کامپیوتر و اقلام عمومی آزمایشگاه

۳/ تجهیزات تولید انبوه که صرفاً منجر به افزایش ظرفیت تولید می شود.

۴/ نیروی انسانی سایر بخش های اداری یا تولید نظیر کنترل کیفیت، آزمایشگاه و پشتیبانی

۵/ هزینه کرد مربوط به بازاریابی و تبلیغات، خدمات، امکان سنجی اقتصادی و مطالعات بازار

فرایند برخورداری از اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه

▪ ارسال پروژه‌های تحقیق و توسعه در سامانه **etebar۱۴.ir**

▪ ارزیابی موضوعات پروژه‌های تحقیق و توسعه توسط کار گزار

▪ ارزیابی هزینه کرد پروژه‌های تحقیق و توسعه

▪ راستی آزمایی اسناد هزینه کرد هزینه کرد تحقیق و توسعه و تخصیص اعتبار مالیاتی

استفاده از معافیت مالیاتی و یا اعتبار مالیاتی:

▪ در حال حاضر در یک سال مالی بصورت همزمان امکان استفاده از معافیت مالیاتی و اعتبار مالیاتی وجود ندارد. جهت تصمیم‌گیری بهتر، شرکت‌ها می‌توانند در ابتدا درخواست اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه خود را ثبت کرده و پس از تایید میزان اعتبار مالیاتی تخصیصی در پایان دوره مالی، در راستای استفاده از اعتبار مالیاتی و یا معافیت مالیاتی خود تصمیم‌گیری کرده و گزینه بهتر را انتخاب کنند.

در صورتی که یک شرکت برای یک محصول، از اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه استفاده کرده باشد، پس از آنکه محصول به مرحله تجاری‌سازی برسد، امکان استفاده از معافیت مالیاتی برای آن محصول وجود نخواهد داشت.

انواع تکالیف مالیاتی

پرداخت مالیات عملکرد سالیانه و مالیات بر درآمد

ارسال اظهارنامه مالیاتی به موقع و دقیق

ثبت و نگهداری دفاتر قانونی به صورت الکترونیکی

پرداخت و گزارش مالیات بر ارزش افزوده با توجه به قوانین

ارائه گزارش معاملات فصلی به سازمان مالیاتی

اظهارنامه مالیاتی

اظهارنامه، سند اصلی گزارش درآمد و هزینه‌ها است.

مهلت ارسال معمولاً تا پایان تیرماه هر سال است (در سال ۱۴۰۴ تا پایان شهریور ماه تمدید شده است).

جریمه‌های دیرکرد ارسال و ارائه اظهارنامه ناقص وجود دارد.

شرکت‌های دانش‌بنیان باید مستندات پژوهشی را ضمیمه کنند.

دفاتر الکترونیکی

دفاتر سنتی جای خود را به دفاتر الکترونیکی داده‌اند.

ثبت رویدادهای مالی در سامانه‌های مالیاتی الزامی است.

مزایای سرعت و دقت و کاهش هزینه‌های بایگانی دارد.

امنیت اطلاعات و حفظ محرمانگی از اهمیت ویژه برخوردار است.

مالیات بر ارزش افزوده

مالیات غیرمستقیم که بر مصرف نهایی اعمال می شود.

نرخ مالیات ۱۰ درصد (ممکن است تغییر کند).

گزارش دهی و پرداخت به موقع برای جلوگیری از جرائم ضروری است.

معافیت های خاص برای واحدهای فناور و شرکت های نوپا وجود دارد

سامانه مؤدیان (مودیانه)

پلتفرم یکپارچه برای ثبت نام و گزارش مالیاتی.

هدف، تسهیل ارتباط مؤدیان با سازمان مالیاتی است.

امکان مشاهده سوابق و پرداخت‌ها به صورت آنلاین فراهم شده.

افزایش شفافیت و کاهش خطاهای انسانی در فرآیندها.

قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان احکام قانونی-پیاده سازی

کلیات

هوشمندسازی نظام مالیاتی

قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مالیاتی

پست

شماره: ۱۱۳/۶۲۸۹۷

تاریخ: ۱۳۹۸/۸/۱۱

پست

حضرت حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی
رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۵۱۴۷۳/۱۵۵۸۹۲ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۴ در اجرای
اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان که با عنوان لایحه نحوه استفاده،
نگهداری و نظارت بر پایانه فروشگاهی (صندوق مکانیزه فروش) به مجلس
شورای اسلامی تقدیم شده بود، با تصویب در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ
۱۳۹۸/۷/۲۱ و تأیید شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می‌شود.

علی لاریجانی

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
بسمه تعالی

وزارت امور اقتصادی و دارایی

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون پایانه‌های فروشگاهی
و سامانه مؤدیان» که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و یکم مهرماه یکهزار و سیصد و نود و هشت مجلس
شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۸/۸/۱ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۱۱۳/۶۲۸۹۷ مورخ
۱۳۹۸/۸/۱۱ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

حسن روحانی
رئیس جمهور

هوشمندسازی نظام مالیاتی

- عدم دسترسی نظام مالیاتی به منابع اطلاعاتی موثق و قابل استناد
- تشخیص مالیات مبتنی بر حسابرسی و اسناد ابرازی
- رواج فرهنگ چانه زنی بین مالیات دهندگان و سازمان مالیاتی
- وضع مالیات غیر منطبق با درآمد واقعی اشخاص
- فرار مالیاتی قابل توجه
- نارضایتی و حس نابرابری در پرداخت مالیات

- تأمین منابع اطلاعاتی قابل استناد برای نظام مالیاتی
- تشخیص دقیق مالیات منصفانه بر مبنای اطلاعات سیستمی
- بهبود ارائه خدمات و اصلاح الگوهای تعاملی مالیات دهندگان با سازمان
- وضع مالیات بر اساس اطلاعات حاصل از رویدادهای مالی واقعی
- ایجاد شفافیت اقتصادی و کاهش فرار مالیاتی
- برقراری عدالت مالیاتی و افزایش رضایت مالیات دهندگان

رویکرد کلی قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان

۱- تولید اطلاعات در سایر مراجع

* اقدامات پسینی

* حسابرسی کامل

۱- تغییرات در محیط کسب و کار
۲- تغییرات در نظام مالیاتی

اجرای قانون

۲- تولید اطلاعات در بستر سامانه های سازمان امور مالیاتی کشور

* اقدامات پیشینی

* تعیین مالیات سیستمی

* حرکت به سمت هوشمندسازی نظام مالیاتی

پیامدهای اجرای قانون

ایجاد شفافیت اقتصادی

تعیین مالیات منصفانه

جلوگیری از فرار مالیاتی

ایجاد بستر اطلاعاتی برای برنامه ریزی

جلوگیری از ایجاد مؤدیان صوری

نهادینه شدن عدالت مالیاتی

افزایش رضایت آحاد جامعه

ایجاد بستر برای مبارزه با قاچاق، گران فروشی و احتکار

سامانه مؤدیان

سامانه ای است تحت مدیریت سازمان که در آن به هر مؤدی، کارپوشه ویژه‌ای اختصاص یافته و تبادل اطلاعات میان مؤدیان و سازمان منحصرأ از طریق آن کارپوشه انجام می‌شود.

مؤدیان می‌توانند با استفاده از هرگونه سخت افزار یا نرم افزار اعم از رایانه شخصی، پایانه فروشگاهی، سامانه‌های ابری یا هر وسیله دیگری که **حافظه مالیاتی** به آن متصل شده باشد، به سامانه مؤدیان متصل شوند.

مرجع نهائی ثبت، صدور و استعلام صورتحساب الکترونیکی، سامانه مؤدیان می‌باشد.

اشخاص مشمول قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان

اشخاص مشمول

ماده ۱۲
قانون دائمی مالیات بر ارزش
افزوده

عرضه کنندگان کالاها و خدمات که به موجب این قانون و سایر قوانین از مالیات و عوارض معاف می باشند.

همچنین فعالان اقتصادی مستقر در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی که حجم معاملات سالانه آنها از مبلغی که به پیشنهاد سازمان به تایید هیات وزیران می رسد، بیشتر باشد،

مکلف به عضویت و ثبت معاملات در سامانه مودیان هستند.

این حکم شامل کلیه مناطق کشور از جمله مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی می شود.

صحت اطلاعات ثبت شده و نحوه ورود به حسابرسی مالیاتی

اصل بر صحت اطلاعات ثبت شده مودی در سامانه مودیان است، مگر خلاف آن اثبات شود.

مأموران مالیاتی،

جز در مواردی که مودی از ثبت نام در سامانه امتناع کرده

و یا به ترتیبی که در ماده (۹) ذکر شده،

اثبات شود که در ثبت اطلاعات خود در سامانه مودیان تخلف نموده است،

حق مراجعه به محل فعالیت مودی و مطالبه دفاتر، اسناد و مدارک وی و رسیدگی به آنها را ندارند.

ماده ۴

ماده ۹

در صورتی که مودی، برخی از فعالیت ها و یا معاملات خود را کتمان کند، یا از صدور صورتحساب های خود از طریق سامانه مودیان خودداری کرده یا در ثبت قیمت یا مقدار فروش مرتکب کم اظهاری یا بیش اظهاری شده باشد

محاسبه مالیات بر ارزش افزوده

ماده ۵

قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده

ماخذ محاسبه مالیات و عوارض فروش کالاها و خدمات، در مورد موذیان عضو سامانه موذیان، ارزش فروش مندرج در صورتحساب الکترونیکی است که توسط آنان در سامانه مزبور ثبت شده است.

تبصره ۱ ماده ۴

قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده

مطابق این قانون، اصل بر نقدی بودن معاملات است؛ مگر اینکه **نسیه بودن معاملات و دریافت و پرداخت های مرتبط با آن در سامانه موذیان ثبت شده و به تایید طرفین** رسیده باشد. در مواردی که معامله یا قرارداد در سامانه موذیان ثبت نشده باشد، آن معامله یا قرارداد، نقدی تلقی می شود.

مودیانى كه از ثبت نام در سامانه خوددارى نمايند

ماده ۸

عدم امکان برخورداری از امتیاز ماده ۴ قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان

مراجعه ماموران مالیاتی و رسیدگی به دفاتر، اسناد و مدارک

عدم پذیرش هیچ گونه اعتبار مالیاتی بابت خریدها

در صورت عضویت قبل یا
حین دادرسی، پذیرش اعتبار
مالیاتی مطابق سامانه
مودیان

نحوه ورود به حسابرسی مالیاتی مؤدیان عضو سامانه

ماده ۹

در صورتی که مودی، برخی از فعالیت‌ها و یا معاملات خود را کتمان کند، یا از صدور صورت‌حساب‌های خود از طریق سامانه مؤدیان خودداری کرده یا در ثبت قیمت یا مقدار فروش مرتکب کم اظهاری یا بیش اظهاری شده باشد

مطالبه جریمه ماده ۲۲

پذیرش و اصلاح

واکنش مودی

اطلاع از طریق
سامانه مؤدیان به
مودی

عدم تایید تخلف

طرح در هیات حل
اختلاف مالیاتی

عدم پذیرش یا عدم
اصلاح

تایید تخلف

مراجعه به مودی، مطالبه اسناد و مدارک، حسابرسی و محاسبه و مطالبه مالیات و جریم ماده ۲۲ بر اساس
سال تخلف

سایر مزایای رعایت قانون

ماده ۷

عدم نیاز به ارسال فهرست معاملات موضوع ماده ۱۶۹ قانون مالیات های مستقیم برای فروشنده و خریدار

ماده ۱۹

سازمان مکلف است اظهارنامه های مالیات بر عملکرد آن دسته از اشخاص مشمول را که تمامی مقررات این قانون را رعایت کرده اند و آن را بر مبنای اطلاعات مندرج در سامانه مودیان تنظیم و در مهلت مقرر ارائه نموده اند از طریق انطباق با اطلاعات موجود در پایگاه داده سازمان راستی آزمایی نموده و در صورت عدم مغایرت با اطلاعات پایگاه مذکور، اظهارنامه تسلیمی را بدون رسیدگی قبول کند.

انتخاب حداکثر
۲/۵ درصد برای
بررسی اسناد و
مدارک

سایر مزایای رعایت قانون (ادامه)

ماده ۲۰

استثنا شدن از ارائه دفاتر، اسناد و مدارک در صورت استفاده از نرم افزار حسابداری مورد تایید و رعایت قانون

ماده ۲۱

به سازمان اجازه داده می شود در صورت ثبت نام مؤدی در سامانه مؤدیان و انجام تکالیف قانونی مربوط، بدهی مالیات بر ارزش افزوده وی را که مربوط به سال ۱۳۹۶ و قبل از آن می باشد، قطعی نموده و کلیه جریمه های متعلقه را به مدت سه سال تعلیق کند. در صورت ارتکاب تخلفات مذکور در ماده (۹) این قانون توسط مؤدی در طول زمان تعلیق و محکومیت وی در هیأت حل اختلاف مالیاتی، مؤدی حسب رأی هیأت، ملزم به پرداخت تمام یا بخشی از جریمه های تعلیق شده خواهد بود. پس از انقضای مهلت فوق الذکر در صورت عدم ارتکاب تخلفات مذکور در ماده (۹)، جریمه های تعلیق شده بخشوده می شود.

ضمانت‌های اجرایی و جرایم

ماده ۲۲

ب-عدم عضویت در سامانه مودیان، عدم استفاده از پایانه فروشگاهی، عدم استفاده از حافظه مالیاتی، استفاده از حافظه مالیاتی متعلق به سایر مودیان، یا واگذاری حافظه مالیاتی خود به دیگران، معادل ده درصد (۱۰٪) مجموع مبلغ فروش انجام شده از آن طرق، یا بیست میلیون (۲۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال، هر یک که بیشتر باشد و محرومیت از اعمال معافیت های مالیاتی، نرخ صفر و مشوقهای موضوع قانون مالیات های مستقیم در همان سال مالی.

در صورت اعمال جریمه بند ب
جریمه بندهای الف و ت اعمال
نمی شود

الف-عدم صدور صورتحساب الکترونیکی، معادل ده درصد (۱۰٪) مجموع مبلغ فروش انجام شده بدون صدور صورتحساب الکترونیکی یا بیست میلیون (۲۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال، هر یک که بیشتر باشد.

ت-عدم تحویل صورتحساب چاپی به خریدار، حذف یا مخدوش کردن صورتحساب، معادل دو درصد (۲٪) مبلغ صورتحساب های مذکور یا معادل بیست میلیون (۲۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال هر یک که بیشتر باشد.

مقدمه

نقش حسابداری بهای تمام شده در یک سازمان انکارناپذیر است. حسابداری بهای تمام شده، مسئول ارائه اطلاعاتی است که برای مدیران در تصمیم‌گیری‌های مربوط به استفاده بهینه از منابع و بهبود سودآوری حیاتی است.

هدف از حسابداری بهای تمام شده

حسابداری بهای تمام شده شکلی از حسابداری است که به هزینه‌های سازمان نگاه و عملکرد مالی آن را ردیابی می‌کند. این شامل تجزیه و تحلیل هزینه فرآیند تولید، زنجیره تأمین، تصمیمات مدیریتی و موارد دیگر برای اتخاذ تصمیمات استراتژیک در مورد بودجه و سرمایه‌گذاری است.

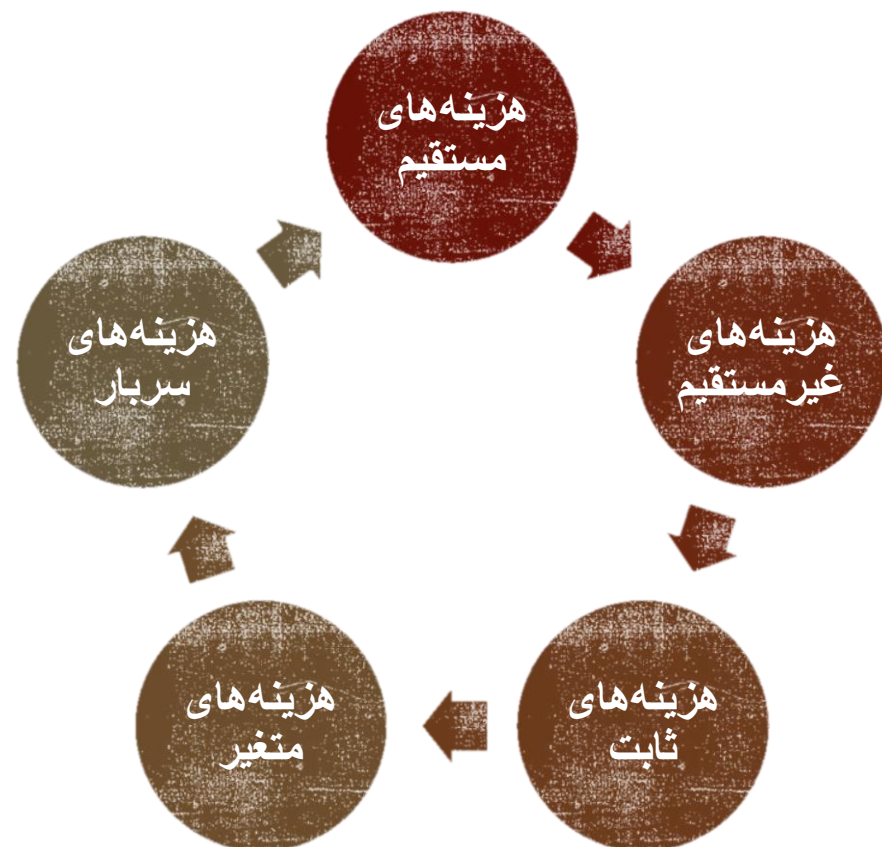

هدف از حسابداری بهای تمام شده

حسابداری بهای تمام شده به سازمان‌ها کمک می‌کند تا تشخیص دهند که کجا می‌توانند هزینه‌ها را کاهش دهند و در عین حال کارایی را به حداکثر برسانند. این نوع حسابداری همچنین سودآوری را اندازه‌گیری می‌کند. سودآوری کلی شرکت را با مقایسه هزینه‌های واقعی کسب‌وکار با آنچه بودجه در نظر گرفته شده تعیین می‌کند.

انواع هزینه های مربوط به حسابداری بهای تمام شده

انواع بهای تمام شده در حسابداری

الف

بهای تمام شده مستقیم و غیرمستقیم

ب

اقلام تفاضلی بهای تمام شده

پ

اقلام بهای تمام شده از دست رفته

ت

بهای تمام شده قابل کنترل
یا غیر قابل کنترل

ث

بهای تمام شده اختیاری

ج

بهای تمام شده فرصت از دست رفته

BOM

مقدار مواد مصرفی برای خدمات چاپخانه تیراژ ۱۰۰۰ عددی

مبلغ مواد مصرفی (میلیون ریال)

مواد اولیه	واحد سنجش	چاپ سفارشی	بهره های تبلیغاتی	چاپ دیجیتال	چاپ فلوکسوگرافی	چاپ گراور	چاپ افست	تراکت یا کاتالوگ	چاپ کتاب و نشریه	چاپ سفارشی	بهره های تبلیغاتی	چاپ دیجیتال	چاپ فلوکسوگرافی	چاپ گراور	چاپ افست	تراکت یا کاتالوگ
۱ کاغذ شیت	ورق	۱۲۰۰	۲۴۵	۴۲۰	۵۵۰	۴۵۰	۴۶۸	۴۶۰	۴۶۰							
۲ زینک	عدد		۰	۰	۰	۰	۶۹۰	۶۹۰	۶۹۰							
۳ ورق پنج لایه	متر		۶۳۰	۶۳۶	۶۱۸	۶۲۹	۰	۰	۰							
۴ چسب	کیلوگرم		۰	-	-	-	۰	۰	۰							
۵ منیزیم	کیلوگرم	۱۴	۰	-	-	-	۰	۰	۰							
۴ تسمه	عدد	۰	۰													
۵ شیرینگ	عدد	۲۶	۰	۰	۲/۸	۱/۵	۱/۶	۰/۸	۰/۹							
۵ ورق سه لایه	متر	۴/۵	۹	۹	۸	۸	۶	۶	۶							
۵ سینگل	عدد	۳	۰	۰												
۶ رنگ	کیلو	۱/۵	۰	۰												
جمع کل		۱,۲۴۹	۸۸۴	۱,۰۶۵	۱,۱۷۹	۱,۰۸۹	۱,۱۶۶	۱,۱۵۷	۱,۱۵۷							

مزایای حسابداری بهای تمام شده

حسابداری بهای تمام شده به مقایسه هزینه واقعی محصول با هزینه استاندارد کمک می‌کند. مدیریت را قادر می‌سازد تا در صورت وجود تفاوت قابل توجه بین آنها اقدام اصلاحی انجام دهد. این امر به کنترل هزینه‌های تولید و بهبود سودآوری کمک می‌کند.

این نوع حسابداری به تعیین نقطه سر به سر کمک می‌کند. بنابراین مدیریت را قادر می‌سازد تا فعالیت‌های سودآور و زیان‌آور را شناسایی و به آنها کمک کند تا اقدامات لازم را برای افزایش حاشیه سود انجام دهند.

مزایای حسابداری بهای تمام شده

این اطلاعات به موقع در مورد هزینه‌های متحمل شده توسط هر بخش یا منطقه به مدیران اجازه می‌دهد تا بر اساس عملکرد مالی و بودجه‌بندی در مورد گسترش یا کاهش بیشتر تصمیم بگیرند.

با مطالعه روند هزینه‌ها در طول زمان، حسابداران بهای تمام شده می‌توانند بینش ارزشمندی در مورد راه‌های ممکن برای کاهش هزینه‌ها از طریق فرآیندهای بهبودیافته، مواد بهتر و استفاده کارآمد از نیروی کار ارائه دهند.

همچنین با در نظر گرفتن تمام هزینه‌های سربار، هزینه‌های غیرمستقیم مرتبط با تولید و سایر اجزایی که استراتژی قیمت‌گذاری نهایی را تشکیل می‌دهند. به کسب و کارها کمک می‌کند محصولات/خدمات را به طور دقیق قیمت‌گذاری کنند.

معایب حساب داری بهای تمام شده

۲. این نوع حسابداری فرآیند پیچیده‌ای است که نیاز به دانش تخصصی دارد، که هزینه‌های سربار را افزایش می‌دهد و به متخصصان ماهری نیاز دارد که ممکن است برای یافتن نیاز به کمک داشته باشند یا از منابع خارجی به کار گرفته شوند.

معایب حساب داری بهای تمام شده

۳. این روش حسابداری ممکن است تمام نقاط داده مربوطه را در بر نگیرد؛ زیرا ممکن است برخی از عناصر در مقایسه با اعداد کلی تولید شده پس از تجزیه و تحلیل کامل بسیار کوچک یا مبهم باشند.

۴. محاسبات به دست آمده از حسابداری بهای تمام شده ممکن است دقیق به نظر برسد، اما اگر مفروضات مهمی که هنگام تعیین این ارقام ارائه می شوند، نادرست باشند، می توانند گمراه کننده باشند.

معایب حساب داری بهای تمام شده

۴. حسابداران بهای تمام شده نیاز به دسترسی به منابع داده قابل اعتماد مانند سوابق نگهداری شده در دفاتر حسابداری به صورت دستی یا الکترونیکی دارند. بسته به اندازه و دامنه عملیات انجام شده در حوزه سازمان، آنها می‌توانند این اعداد را با قیمت‌های فعلی بازار مقایسه کنند.

جمع‌بندی و توصیه‌ها

رعایت دقیق تکالیف مالیاتی برای بهره‌مندی از معافیت‌ها ضروری است.

استفاده از سامانه‌های الکترونیکی روند کار را تسریع می‌کند.

مشورت با کارشناسان مالیاتی مخصوص شرکت‌های دانش‌بنیان توصیه می‌شود.

به‌روزرسانی مداوم اطلاعات مالی و حسابداری الزامی است.

منابع و مراجع

قانون مالیات‌های مستقیم

سایت رسمی سازمان امور مالیاتی کشور

سامانه مؤدیان (مودیان)

کتاب‌ها و مقالات تخصصی در حوزه مالیات

سپاس از توجه شما

